

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky ve věci

žalobkyně: **M. T. J.**
zastoupena obecným zmocněncem V. T.
oba bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Smíchov, Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 7. 9. 2021, č. j. 109807/2021/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Černými lesy (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 16. 6. 2021, č. j. 05364/2021/KNCL/SEK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím prvostupňový orgán nevyhověl žádosti žalobkyně o opravu zápisu v matriční knize podle § 5 odst. 2 zákona č. 301/2000 Sb.,

o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „matriční zákon“). Žádostí podanou u prvostupňového orgánu dne 25. 8. 2020 se žalobkyně domáhala zápisu místa narození v Praze namísto v knize narození uvedeného Kostelce nad Černými lesy.

Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítá, že Úřad městské části Praha 6 vedl od listopadu 2019 celé řízení utajovaně. Dne 1. 11. 2019 Moskevský archiv doručil dokumenty pro určení místa narození, o čemž žalobkyně nebyla v rozporu s § 100 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) informována. Vedle toho v zápisu ze dne 27. 11. 2019 úřednice uvádí v omyl Ministerstvo obrany tvrzením, že žalobkyně požádala o vystavení rodného listu, ačkoliv ten byl již vystaven, čímž řízení skončilo. Dne 1. 12. 2019 si úřednice nechala přeložit směrnici Ministerstva zdravotnictví SSSR a zároveň soudní tlumočnici vyzvala ke zjištění více informací o místě narození. V zápisu ze dne 27. 11. 2019 úřednice uvádí v omyl Ministerstvo zdravotnictví zapřením, že rodný list byl žalobkyni již vydán. V zápisu ze dne 4. 2. 2020 úřednice postupovala způsobem, jako by stále vedla správní řízení o žádosti. Následně bylo správní řízení utajeně postoupeno Úřadem městské části Praha 6 prvostupňovému orgánu. Ten bez dokazování provedl zápis místa narození pouhý den nebo dva po obdržení spisového materiálu, přičemž žalobkyně obdržela ve stejný den rodný list i usnesení Úřadu městské části Praha 6 ze dne 30. 7. 2020, č. j. MCP6 248632/2020, o postoupení věci.
3. Žalobkyně v průběhu předcházejícího řízení zjistila, že prvostupňový orgán posílá dokumenty ze správního spisu společnosti KVB advokátní kancelář s.r.o., IČO: 01460412 (dále jen „KVB advokátní kancelář“), která tak fakticky vedla řízení a rozhodla namísto prvostupňového orgánu. K tomu žalobkyně odkázala na e-mailové zprávy mezi tajemnicí prvostupňového orgánu a advokátním koncipientem působícím v uvedené společnosti, který slíbil vypracovat koncept prvostupňového rozhodnutí.
4. Podle žalobkyně prvostupňový orgán vedl řízení na základě nicotného usnesení Úřadu Městské části Praha 6 ze dne 30. 7. 2020 o postoupení věci, které bylo vydáno v již ukončeném řízení. Úřad městské části Praha 6 vydal rodný list, čímž řízení podle § 71 odst. 2 správního řádu ukončil, a proto již nemohl konat další úkony. V případě získání nových důkazů je nutné řízení nejprve obnovit postupem podle § 100 správního řádu. Prvostupňovým rozhodnutím tak byla porušena zásada *ne bis in idem* ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu. O změnu rodného listu žalobkyně ani její matka nežádaly, k vydání rodného listu v Kostelci nad Černými lesy došlo proti jejich vůli. Za platný rodný list proto považuje ten vydaný Úřadem městské části Praha 6. Prvostupňový orgán rozhodoval bez podání žádosti, aniž by měl k tomu pravomoc, neboť o místě narození již bylo rozhodnuto vydáním sovětského rodného listu z roku X a rodného listu Úřadem městské části Praha 6.
5. Žalobkyně dále namítá nesplnění podmínek § 14 odst. 3 matričního zákona pro zápis místa narození v Kostelci nad Černými lesy. Prvostupňový orgán o narození žalobkyně v Kostelci nad Černými lesy nedisponoval žádným důkazem. Neexistuje o tom záznam v porodní knize, rodném listě nebo svědecká výpověď. Matka žalobkyně navíc čestně prohlásila, že porod proběhl na adrese Korunovační XC, Praha 6 (dnes se budova č. p. XA nachází na ul. Ukrajinských hrdinů – pozn. soudu), což potvrzují veřejné listiny Ruské federace a sovětský rodný list. Též z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 6. 2018, č. j. 8 A 241/2015-

112, vyplývá, že se žalobkyně narodila v Praze, což potvrzuje též rodný list vydaný Úřadem městské části Praha 6. Správní orgány nepresumovaly správnost veřejných listin vydaných orgány Ruské federace, ačkoliv jim to vytkl již Městský soud v Praze s tím, že je třeba uznat jejich důkazní hodnotu bez dalšího ověření. Je proto nutný důkaz opaku, nikoliv tvrzení, že údaj není dostatečně doložen. K tvrzení žalovaného, že veřejné listiny jsou v rozporu s vyjádřením vedoucího konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, žalobkyně namítá, že konzul z povahy věci nemohl mít informace o narození žalobkyně v roce X, neboť je konzulem od roku 2017. Navíc je tento telefonický hovor možná vymyšlený. V rodném listě z Moskevského archivu je uvedena vojenská jednotka č. X, která provedla zápis místa narození Praha. Je logické, že v budově sovětského velvyslanectví nebyli lékaři a nemocnice, ale pouze porodní zařízení, do kterého v případě potřeby dojel lékař z vojenské jednotky. Velvyslanectví Ruské federace v Praze nepotvrdilo, že by vojenská jednotka č. X byla 209. vojenská nemocnice v Kostelci nad Černými lesy. Internetový zdroj využitý prvostupňovým orgánem považuje žalobkyně za nevěrohodný. Důležité je místo narození v potvrzení o narození z Moskevského archivu, kterým je Praha.

6. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že prvostupňový orgán opřel argumentaci o Směrnici o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození, která byla platná na území SSSR, nicméně na Sovětskou armádu a rodinné příslušníky vojáků se v době „dočasného pobytu“ na území ČSSR nevztahovaly sovětské zákony a směrnice, což má vyplývat z čl. 2 odst. 2 Smlouvy mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky (vyhlášené pod č. 11/1969 Sb.; dále jen „Smlouva o pobytu vojsk“). Tedy doklad o narození živého dítěte byl vydán podle československých zákonů a směrnic.
7. K tvrzení prvostupňového orgánu, že je mu z úřední činnosti známo, že se porody prováděly ve vojenské nemocnici v Kostelci nad Černými lesy, žalobkyně uvádí, že to neznamená, že v této nemocnici proběhly všechny porody. Jedná se o pouhých 13 zápisů místa narození. Sovětská posádka mohla tvořit na počátku okupace 500 000 vojáků a postupně se zmenšovala, přičemž během roku 1991 opustilo Československo 73 500 vojáků a 39 000 rodinných příslušníků. Dle žalobkyně se každý rok vojákům narodilo 1 000 dětí, tj. 22 000 dětí za roky 1968 až 1991. Počet 13 zápisů v Kostelci nad Černými lesy a 1 ve Vysokém Mýtě tak představuje 0,00064 % všech porodů.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje její zamítnutí. Uvádí, že se nelze opírat pouze o prohlášení rodičů, neboť ti uvedli, že si přesné místo narození nepamatují. Žalovaný se zabýval sdělením zaměstnanců konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze a zápisem o narození č. X ze dne X vydaným vojenskou jednotkou č. X, přičemž tato jednotka Sovětské armády byla umístěna v Kostelci nad Černými lesy. Žalovaný jako správný vyhodnotil postup Úřadu městské části Praha 6, který považoval za nedostatečné prokázání místa narození v Praze na adrese tehdejšího Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Žalovaný považoval za podstatné sdělení Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2. 4. 2012, dle kterého vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, III. tajemník velvyslanectví a zaměstnanci uvedli, že při potvrzení o narození žalobkyně za účelem „pomoci“ vycházeli pouze z rodného listu, na kterém bylo uvedeno pouze „Praha – ČSSR“. Současně vzal žalovaný v potaz sdělení Vojenského historického ústavu v Praze, že č. X patřilo nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

v níž bylo i dětské oddělení. Nemocnice byla Ministerstvem zdravotnictví předána smlouvou ze dne 19. 8. 1971 do dočasného užívání Střední skupině vojsk a v době stažení Sovětské armády v letech 1990 až 1991 byla předána zpět. Z úřední činnosti bylo prvostupňovému orgánu známo, že v období 1972 až 1992 docházelo v Kostelci nad Černými lesy k rození dětí v sovětském zdravotnickém zařízení, jehož součástí byla porodnice. Z dotazů vyplývá, že k narození žalobkyně nedošlo v žádném zdravotnickém zařízení provozovaném v rámci systému zdravotní péče ČSSR. Dle žalovaného vyplynul zásadní rozpor mezi dřívějším tvrzením zaměstnanců konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze a III. tajemníka velvyslanectví, a to, že se při Velvyslanectví SSSR v ČSSR nacházelo zdravotnické zařízení, zatímco vedoucí konzulárního oddělení sdělil, že za svého působení v úřadu nikdy neslyšel, že by v budově velvyslanectví někdy bylo zdravotnické zařízení. Žalovaný s ohledem na čl. 31 odst. 2 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích (publikované vyhláškou č. 157/1964 Sb.) dospěl k závěru, že rozpory v těchto vysvětleních nelze odstranit. Žalobkyně poukázala na to, že se vedoucí konzulárního oddělení vyjádřil k přítomnosti, ale to neodpovídá skutečnosti. Stejně tak sovětská Směrnice o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození nebyla platná pouze na území SSSR, neboť z čl. 2 odst. 2 Smlouvy o pobytu vojsk nevyplývá, že by byl doklad o narození živého dítěte vyplňován podle československých zákonů. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že by předcházející řízení bylo utajené, neboť prvostupňový orgán i žalovaný postupovali podle § 5 odst. 2 matričního zákona. Co se týče poukazu na spolupráci prvostupňového orgánu se společností KVB advokátní kancelář, ze spisového materiálu jasně plyne, které osoby byly v pozici oprávněné úřední osoby ve smyslu § 15 správního řádu. Právní otázky související s řízením mohou být projednávány v rámci právní pomoci podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“). S ohledem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2021, č. j. 2 Afs 188/2019-51, č. 4155/2021 Sb. NSS, není interní komunikace obsahem správního spisu.

Obsah dalších vyjádření žalobkyně

9. V podání ze dne 27. 3. 2022 žalobkyně navrhla výslech své matky, neboť si pamatuje, kde žalobkyni porodila. Tento návrh byl podán již prvostupňovému orgánu, který jej však odmítl jako nepodstatný. Pakliže ale chtěl čestné prohlášení zpochybnit, měl matku vyslechnout.
10. V podání ze dne 11. 5. 2022 žalobkyně setrvala na svých námitkách. Matka žalobkyně nikdy neuvedla, že si nepamatuje místo narození, a otec žalobkyně již nežije. Stejně tak není pravdou, že by výpovědi pracovníků Velvyslanectví Ruské federace v Praze byly rozporné. Vedoucí konzulárního oddělení pouze prohlásil, že za dva roky od 2016 do 2018 neslyšel o tom, že by v budově velvyslanectví bylo zdravotnické zařízení. Tvrzení se netýká roku X, kdy se žalobkyně narodila. Žalobkyně též nesouhlasí se zpochybněním veřejných listin Ruské federace a s tím, že prvostupňové rozhodnutí sepsal advokátní koncipient. Poukázaný rozsudek NSS se týká daňového řízení, nikoliv delegování rozhodovací pravomoci na advokátní kancelář. Do spisu tak měl přístup neurčitý počet lidí, kteří nejsou zaměstnanci prvostupňového orgánu, přičemž o tom nejsou žádné zápisy. S ohledem na výklad Veřejné ochrany práv není možné, aby úřad sám od sebe změnil místo narození.
11. V podání ze dne 29. 6. 2023 žalobkyně popsala problémy s tím, že v automaticky vyplněné žádosti o výpis z Rejstříku trestů má uvedenu jako místo narození Prahu, zatímco v průkazu

pobytového oprávnění Kostelec nad Černými lesy. Nemůže proto úspěšně požádat o výpis z Rejstříku trestů, což je pro žalobkyni úkorné.

Podstatný obsah správního spisu

12. Opatřením ze dne 27. 5. 2011 Městský úřad Polička požádal Úřad městské části Praha 6 o dodatečný zápis narození žalobkyně do knihy narození a vydání rodného listu, který žalobkyně potřebuje k přidělení rodného čísla. K opatření doložil čestné prohlášení matky žalobkyně ze dne 30. 4. 2011, že se žalobkyně narodila dne X „v Praze 6 ve vojenské nemocnici.“
13. Dne 8. 6. 2011 Fakultní nemocnice Motol sdělila Úřadu městské části Praha 6, že v porodních knihách porodnic v Motole a v Londýnské není záznam o porodu žalobkyně. Dne 9. 6. 2011 Všeobecná fakultní nemocnice sdělila Úřadu městské části Praha 6, že se žalobkyně nenarodila v porodnici U Apolináře. Dne 23. 6. 2011 Vojenský ústřední archiv sdělil Úřadu městské části Praha 6, že žalobkyně není uvedena v seznamech hospitalizovaných v Ústřední vojenské nemocnici v roce X. Pokud se zde žalobkyně narodila, pravděpodobně byla převezena spolu se zdravotnickou dokumentací do kterékoliv civilní nemocnice. Ve vyjádření ze dne 21. 6. 2011 vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze I. S. S. sdělil Úřadu městské části Praha 6, že žalobkyni „může být přiznáno“ jako místo narození konzulární oddělení Velvyslanectví SSSR v ČSSR.
14. Dne 21. 6. 2011 Úřad městské části Praha 6 v úředním záznamu uvedl, že žalobkyně doložila potvrzení vydané Velvyslanectvím Ruské federace v Praze. K tomu matrikářka sdělila, že potvrzení nedokládá místo narození. Žalobkyně byla poučena, že pokud se porod uskutečnil v sovětské porodnici, je třeba získat podklady, podle kterých byl proveden zápis narození a Velvyslanectvím SSSR v ČSSR byl v roce X vydán rodný list. Žalobkyně s manželem uvedli, že rodiče žalobkyně si již nepamatují, kde se žalobkyně narodila. Vybavují si, že to bylo lékařské zařízení, kde matka po porodu ležela.
15. Ve spisu jsou dále založeny úředně ověřené kopie včetně úředních překladů těchto dokumentů: (i) sovětský oddací list rodičů žalobkyně ze dne X; (ii) sovětský rodný list matky žalobkyně ze dne X; (iii) sovětský rodný list žalobkyně ze dne X vystavený Velvyslanectvím SSSR v ČSSR s místem narození „ČSSR Praha“ bez uvedení adresy. Dále se v něm nachází kopie oddacího listu žalobkyně a jejího manžela ze dne X, v němž je jako místo narození žalobkyně uvedena Praha.
16. Správní spis dále obsahuje úředně ověřené „prohlášení o narození dítěte“ matky žalobkyně před Městským úřadem Polička ze dne 19. 7. 2011, že se žalobkyně narodila na adrese Korunovační 34, Praha 6, její otec byl tehdy voják s bydlištěm na téže adrese a matka učitelka bytem tamtéž co otec. V tomto prohlášení matka žalobkyně zároveň požádala o zápis narození žalobkyně do příslušné matriční knihy narození a o následné vydání rodného listu. Opatřením ze dne 19. 7. 2011 Městský úřad Polička požádal Úřad městské části Praha 6 o dodatečný zápis narození žalobkyně do knihy narození a vydání rodného listu.
17. Dne 2. 8. 2011 Úřad městské části Praha 6 v úředním záznamu o telefonátu s pracovnící Ministerstva vnitra mimo jiné poznamenal, že manžel žalobkyně uvedl, že se žalobkyně pravděpodobně narodila v Kostelci nad Černými lesy a její matka není schopna přesně sdělit, do jaké porodnice ji odvezli. V rodném listu má uvedenu Prahu. Pracovnice Ministerstva vnitra doporučila zápis nedělat, neboť všechny děti ruských vojáků mají místo narození Prahu podle sídla Velvyslanectvím SSSR v ČSSR.

18. Opatřením ze dne 11. 4. 2011 Magistrát hl. m. Prahy sdělil Ministerstvu vnitra, že nenalezl zápis o narození žalobkyně na území Prahy. Dne 8. 8. 2011 Ministerstvo vnitra tento přípis přeposlalo Úřadu městské části Praha 6.
19. Dne 28. 11. 2011 matrikářka Úřadu městské části Praha 6 v úředním záznamu uvedla, že zápis místa narození žalobkyně telefonicky konzultovala s matrikářkou Městského úřadu Kostelec nad Černými lesy. Ta uvedla, že dělali asi 13 dodatečných zápisů do matriční knihy narození. Všichni měli v sovětských rodných listech místo narození Praha podle tehdejšího zastupitelského úřadu SSSR, ale narodili se ve velké spádové porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy. Narození se zapisovala pouze do sovětských matrik, které se po roce 1989 odvezly. Též matrikářka z Městského úřadu Vysoké Mýto sdělila, že tam také měli velký komplex sovětské nemocnice s porodnicí. Když dělala dodatečný zápis, na sovětském rodném listu bylo místo narození Praha.
20. Opatřením ze dne 11. 8. 2011 Úřad městské části Praha 6 požádal konzulární oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze o sdělení, proč v potvrzení ze dne 21. 6. 2011 uvádí jako místo narození žalobkyně budovu tehdejšího Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Úřad poprosil o prověření, zda k porodu nedošlo případně v porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy.
21. Ve vyjádření ze dne 20. 9. 2011 konzulární oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze bez jakéhokoliv odůvodnění sdělilo Úřadu městské části Praha 6, že se žalobkyně nenarodila v porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy.
22. Opatřením ze dne 29. 11. 2011 Úřad městské části Praha 6 požádal konzulární oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze o bližší vysvětlení, proč se měla žalobkyně narodit právě v Praze v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Úřadu městské části Praha 6 je známo, že se do rodných listů sovětských dětí vždy zapisovala Praha bez ohledu na skutečné místo narození. Proto požádal velvyslanectví o vysvětlení, na základě jakých důkazů dospělo k tvrzení, že se žalobkyně nenarodila v porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy. Dále požádal o sdělení, u které instituce v Ruské federaci jsou uloženy matriční knihy, a o informaci, v jakých porodnicích se rodily sovětské děti kromě Kostelce nad Černými lesy a Vysokého Mýta.
23. Ve vyjádření ze dne 20. 9. 2011 vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze I. S. S. bez jakéhokoliv odůvodnění sdělil Úřadu městské části Praha 6, že k porodu žalobkyně nedošlo v porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy.
24. Opatřením ze dne 25. 1. 2012 Ministerstvo vnitra sdělilo Úřadu městské části Praha 6, že se ve věci žalobkyně na ministra vnitra obrátil poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Podle poznatků Ministerstva vnitra v případě narození dítěte, jehož matkou byla manželka příslušníka sovětských vojsk, postupovaly úřady takto: (i) narodilo-li se dítě v českém zdravotnickém zařízení, bylo vystaveno hlášení o narození, zasláno matričnímu úřadu, zápisy do knih narození se neprováděly a rodné listy nevystavovaly, při předávání sbírek listin za kalendářní rok byla i tato hlášení zaslána okresnímu národnímu výboru, ne vždy byl tento postup dodržen a hlášení o narození nemuselo proběhnout, rodné listy vystavovalo Velvyslanectví SSSR v ČSSR a jako místo narození uvádělo Prahu bez ohledu na skutečné místo narození; (ii) narodilo-li se dítě v sovětském zdravotnickém zařízení na území ČSSR, hlášení o narození se nevystavovalo, úřady ČSSR nebyly informovány, sovětská zdravotnická dokumentace není na území ČSSR, rodné listy Velvyslanectví SSSR v ČSSR uváděly jako místo narození opět Prahu. V současné době se k žádosti o dodatečný zápis

dítěte do matriční knihy připojuje čestné prohlášení matky s úředně ověřenými podpisy, pokud se dítě mělo narodit v českém zdravotnickém zařízení, krajský nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností provedou šetření ve sbírkách listin, pokud hlášení není nalezeno, obrátí se na porodnice nebo zdravotnická zařízení s žádostí o prověření zdravotnické dokumentace, pokud je prokázáno místo narození v Praze, provede se zápis narození a vystaví rodný list; pokud se nepodaří prokázat místo narození, provede se zápis do knihy narození vedené Městským úřadem Kostelec nad Černými lesy.

25. Opatřením ze dne 2. 4. 2012 Ministerstvo zahraničních věcí sdělilo Úřadu městské části Praha 6, že si diplomatický protokol předvolal vedoucího konzulárního oddělení a III. Tajemníka Velvyslanectví Ruské federace v Praze I. S. a D. J., který žádost žalobkyně zpracovával. Ti připustili, že vycházeli ze sovětského rodného listu, který uvádí jako místo narození Prahu, za účelem „pomoci“ občance Ruské federace. Jako místo narození uvedli konzulární oddělení, přestože nedisponovali žádným důkazem o této skutečnosti. Místo narození však bylo možné, protože úřad v dané době disponoval zdravotnickým zařízením. Přislíbili vyžádat si spis žalobkyně z Moskevského centrálního archivu. Je však možné, že i zde bude jako místo narození uvedena Praha.
26. Opatřením ze dne 2. 5. 2012 Ministerstvo vnitra sdělilo Úřadu městské části Praha 6, že na základě provedených šetření nelze provést dodatečný zápis narození žalobkyně do matriční knihy vedené matričním úřadem na území Prahy. Těhotné rodinné příslušnice sovětských vojáků rodily zpravidla ve zdravotnickém zařízení Sovětské armády. Zdravotnická dokumentace byla odvezena do SSSR. Městský úřad v Kostelci nad Černými lesy provádí na žádost dodatečné zápisy narození po předložení sovětského rodného listu. Žalobkyně by se proto měla obrátit na tento úřad.
27. Usnesením ze dne 15. 6. 2012 Úřad městské části Praha 6 podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastavil řízení o žádosti o dodatečný zápis narození žalobkyně s odůvodněním, že se nepodařilo prokázat přesné místo narození žalobkyně, a proto není možné provést dodatečný zápis narození.
28. V odvolacím řízení žalobkyně doložila kopii sdělení vedení matriky města Moskvy, že v archivu je zápis č. X konzulátu Velvyslanectví SSSR v ČSSR ze dne X, kde je uvedeno datum narození žalobkyně dne X s místem narození „Praha, ČSSR“.
29. Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2014 Magistrát hl. m. Prahy zrušil usnesení Úřadu městské části Praha 6 ze dne 15. 6. 2012 a věc vrátil mu k dalšímu řízení s odůvodněním, že vady žádosti byly odstraněny a Úřad městské části Praha 6 tak měl rozhodnout ve věci samé. V odůvodnění je mimo jiné uvedeno, že Magistrátu hl. m. Prahy je z úřední činnosti známo, že všechny sovětské děti narozené v ČSSR mají jako místo narození uvedenu Prahu.
30. Rozhodnutím ze dne 30. 4. 2015 Úřad městské části Praha 6 podle § 87 matričního zákona nevyhověl žádosti o zápis místa narození žalobkyně s odůvodněním, že nebylo prokázáno přesné místo žalobkynina narození, a proto o něm nelze učinit dodatečný zápis. Rozhodnutím ze dne 14. 10. 2015 Magistrát hl. m. Prahy odvolání žalobkyně zamítl a toto rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 30. 4. 2015 potvrdil.
31. Rozsudkem ze dne 7. 6. 2018, č. j. 8 A 241/2015-112, Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 14. 10. 2015 a rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 30. 4. 2015 a věc vrátil Magistrátu hl. m. Prahy k dalšímu řízení. Městský soud uvedl, že mezi účastníky řízení není sporu, že skutkový stav byl zjištěn, jak nejlépe to bylo možné. Nebyl

předložen jediný přímý důkaz, že se žalobkyně narodila v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Proto bylo nutno vycházet z důkazů nepřímých. Soud považoval za nepřijatelný stav, kdy je jasné, že se žalobkyně narodila na území nynější ČR, avšak orgány ČR odmítají její narození dodatečně zapsat. Na základě šetření byl okruh možných míst narození omezen na Kostelec nad Černými lesy a Korunovační 34, Praha 6. Nebyl zjištěn žádný důkaz, který by svědčil o narození žalobkyně v Kostelci nad Černými lesy. Její rodiče takovou možnost vůbec nezmnili. Současně nelze zpochybnit vyjádření konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze ze dne 20. 9. 2011, že se žalobkyně nenarodila v Kostelci nad Černými lesy, a je proto nutné z něj vycházet. Místo narození na Praze 6 uvedli rodiče žalobkyně, též v sovětském rodném listě je uvedena Praha a podle vyjádření konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze ze dne 16. 1. 2012 se žalobkyně narodila právě tam. I podle sdělení Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2. 4. 2012 ruští diplomaté uvedli, že nemají důkaz o narození žalobkyně na konzulárním oddělení, nicméně to bylo možné, protože Velvyslanectví SSSR v ČSSR v dané době disponovalo zdravotnickým zařízením. Existují tak nepřímé doklady, že se žalobkyně narodila na Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Správní orgány tak pochybily, když nepřihlédly k dokumentům orgánů SSSR a Ruské federace. Uznatelnost veřejných listin Ruské federace bez dalšího ověření vyplývá ze Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních (č. 95/1983 Sb.). To neznamená, že listiny nemohou být zpochybněny, nicméně je nutné předložit důkaz. Údaj o narození žalobkyně v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR by mohl být vyvrácen například tím, že se tam zdravotnické zařízení nenacházelo, nebo spolehlivým prokázáním jiného místa narození. Městský soud v Praze však neshledal, že by bylo se spisem manipulováno apod. NSS usnesením ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 353/2018-20, kasační stížnost Magistrátu hl. m. Prahy proti výše uvedenému rozsudku odmítl.

32. Opatřením ze dne 12. 12. 2018 Úřad městské části Praha 6 požádal vedoucího konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze A. V. o součinnost. Úřad uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že potomci příslušníků sovětských vojsk mají v ruských rodných listech jako místo narození vždy uvedenou Prahu, ačkoliv se narodili ve zdravotnických zařízeních Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy nebo ve Vysokém Mýtě. V případě žádosti o český rodný list je jako místo narození uveden Kostelec nad Černými lesy. Požádal proto vedoucího konzulárního oddělení o sdělení, zda se v prostorách Velvyslanectví SSSR v X nacházela nemocnice nebo zdravotnické zařízení, kde by docházelo k porodům žen sovětských vojáků.
33. Dne 14. 12. 2018 Úřad městské části Praha 6 učinil úřední záznam o telefonátu s vedoucím konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze A. V.. Ten uvedl, že zde pracuje 3 roky a ještě neslyšel, že by tam někdy bylo zdravotnické zařízení. Kromě řešení procesních otázek dožádání ruské strany vedoucí konzulátu též zmínil, že je „blbost“, aby se někdo na konzulátu narodil. Nemá ovšem dokumenty k tomu, aby mohl přesvědčivě vyloučit existenci zdravotnického zařízení. Přislíbil, že na písemnou žádost odpoví písemně.
34. Vyjádřením ze dne 21. 12. 2018 vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze A. V. sdělil Úřadu městské části Praha 6, že nedisponuje žádnou informací týkající se žádosti.
35. Podle úředního záznamu Úřadu městské části Praha 6 ze dne 9. 1. 2019 poskytl Městský úřad Kostelec nad Černými lesy dokumenty o dodatečném zápisu narození dvou občanů SSSR do

knihy narození. V záznamu o narození č. X ze dne X vystaveném konzulárním oddělením Velvyslanectví SSSR v ČSSR je uvedeno místo narození „Praha ČSSR“, rodný list vydán vojenským útvarům č. X, přičemž otec dítěte je uveden jako zaměstnanec vojenského útvaru č. X. Dále je ve zprávě pediatra vojenské jednotky č. X, která je uvedena v záhlaví coby léčebné zařízení, k jinému dítěti narozenému dne 13. 8. 1974 mimo jiné uvedeno, že matka byla propuštěna z porodnice dne 29. 7. 1974. Obě děti byly dodatečně zapsány do matriční knihy Městského úřadu Kostelec nad Černými lesy, který jim zároveň vydal rodné listy.

36. Dne 23. 1. 2019 Úřad městské části Praha 6 vydal žalobkyni rodný list, ve kterém jako místo narození uvedl: „Praha 6 – Bubeneč, čp. XA“. V dodatečném zápisu v matriční knize je upřesněno, že se jedná o adresu Korunovační XC, Praha 6 – Bubeneč, přičemž u rodičů žalobkyně je uveden údaj, že na této adrese taktéž bydleli v době narození žalobkyně (otec voják, matka učitelka). Dne 24. 1. 2019 Úřad městské části Praha 6 o tomto provedl dodatečný zápis do matriční knihy, a to na základě prohlášení žalobkyniny matky o narození žalobkyně ze dne 19. 7. 2011 před Městským úřadem Polička a rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 8 A 241/2015-112.
37. Ve správním spisu je dále založen výtah z „Černokosteleckého zpravodaje“ z června 2011, v němž se uvádí, že Sovětská armáda využívala tamější nemocnici v areálu bývalé plicní léčebny v letech 1971 až 1991 pro střední skupinu sovětských vojsk. Nemocnice měla kapacitu 500 lůžek včetně gynekologicko-porodnického oddělení. Dále se zde nachází článek z deníku „Právo“ ze dne 7. 5. 2012 „Kostelec nad Černými lesy prodává bývalou sovětskou nemocnici“, ve kterém je zmiňován dětský pavilon plicní léčebny a užívání nemocnice Sovětskou armádou. Dále spis obsahuje nedatovaný článek ze zpravodajského serveru „Neviditelný pes – Lidovky“ se seznamem vojenských posádek.
38. Dne 1. 11. 2019 Úřad městské části Praha 6 obdržel od Ministerstva spravedlnosti na základě mezinárodního dožádání ověřenou kopii zápisu ze sovětské knihy narození č. X ze dne X včetně úředního překladu, v němž je jako místo narození uvedena Praha v ČSSR. Potvrzení o narození vydala vojenská jednotka č. X. Otec žalobkyně je uveden jako příslušník vojenské jednotky č. XB. V průvodním dopisu Správy matričního úřadu města Moskvy ze dne 22. 1. 2019 stojí, že dokumenty, které posloužily jako podklad pro státní registraci narození žalobkyně, byly skartovány z důvodu uplynutí lhůty pro uchovávání dokumentů.
39. Dále se ve správním spisu nachází lustrace tabulky jednotek Střední skupiny vojsk Sovětské armády z webových stránek *doczz.cz*, v níž je vojenská jednotka č. X uvedena jako 209. vojenská nemocnice v Kostelci nad Černými lesy. Vojenská jednotka č. XB, k níž náležel otec žalobkyně, zde uvedena není. Není uvedeno, kdo je autorem tohoto seznamu sovětských jednotek.
40. Dále Úřad městské části Praha 6 opatřil úřední překlady přílohy č. 5 nařízení Ministerstva zdravotnictví SSSR č. 1300 ze dne 19. 11. 1984 obsahujícího Směrnici o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození. Její čl. 1.2 alinea druhá stanoví: „Zdravotnické osvědčení o narození se vydává při propuštění matky z lůžkového oddělení všemi zdravotnickými zařízeními, ve kterých proběhl porod, bez ohledu na to, zda mají tato zařízení porodnická lůžka či ne, ve všech případech živého narození.“ Alinea třetí stanoví: „Poznámka: V případě domácího porodu vydává zdravotnické osvědčení o narození to zařízení, jehož zdravotnický pracovník asistoval při porodu.“ Podle čl. 2.3 „[o]soba vyplňující zdravotnické osvědčení o narození potvrzuje skutečnost narození živého dítěte, místo narození (název zdravotnického zařízení, příp. uvede, že se dítě narodilo doma, v průběhu převozu apod.), datum

narození, pohlaví dítěte a rovněž příjmení, jméno a otčestvo (jméno po otci – pozn. překl.) matky dítěte a místo jejího bydliště.“ Dále úřední překlad přílohy č. 1 nařízení Ministerstva zdravotnictví SSSR č. 1300 ze dne 19. 11. 1984 „*Ústřížek zdravotnického osvědčení o narození*“ obsahující požadavek na přesné místo narození včetně úplné adresy (ulice, číslo domu, číslo bytu, město, okres, oblast, republika).

41. V e-mailu ze dne 1. 12. 2019 soudní překladatelka „neoficiálně“ upozornila Úřad městské části Praha 6, že se bývalí příslušníci vojenské jednotky č. X sdružují na ruské sociální síti „*Odnoklassniki*“. Místo služby uvádějí Kostelec nad Černými lesy, vzpomínají na něj a jsou tam i komentáře žen, které v roce X porodily. Ve spisu je též nepřeložená lustrace tohoto webu ke skupině „*XXX X.X. X XXXXXXX XXX XXXXXXX XXXXXX*“.
42. Opatřením ze dne 2. 12. 2019 Úřad městské části Praha 6 požádal A. V., vedoucího konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, o sdělení, který sovětský vojenský útvar na území ČSSR nesl označení „X“. Úřad městské části Praha 6 uvedl, že podle ruské sociální sítě by se mělo jednat o vojenskou nemocnici v Kostelci nad Černými lesy. Zjištění vojenské jednotky je potřebné pro určení místa narození žalobkyně.
43. Ve vyjádření ze dne 9. 12. 2019 A. V., vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, sdělil, že o sovětském vojenském útvaru č. X nemá k dispozici žádné údaje.
44. Ve sdělení ze dne 12. 12. 2019 Vojenský historický ústav Praha k dotazu Úřadu městské části Praha 6 uvedl, že č. X patřilo nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy, ve které bylo prokazatelně i dětské oddělení. Nemocnice byla Ministerstvem zdravotnictví ČSR předána smlouvou ze dne 19. 8. 1971 do dočasného užívání Střední skupině vojsk Sovětské armády. V době stažení sovětských vojsk z ČSFR v letech 1990 až 1991 byla předána zpět.
45. Usnesením ze dne 30. 7. 2020 Úřad městské části Praha 6 věc podle § 12 správního řádu postoupil prvostupňovému orgánu. Postoupení odůvodnil na základě zhodnocení dosavadních důkazů tím, že žalobkyně se nepochybně dne X narodila v Kostelci nad Černými lesy, čímž bylo vyvráceno, že se žalobkyně narodila v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR na adrese Korunovační 34, Praha 6. Podle § 10 matričního zákona je tak k provedení zápisu příslušný prvostupňový orgán. Úřad městské části Praha 6 nebyl příslušný k provedení zápisu, a proto provede jeho zrušení.
46. Dne 11. 8. 2020 prvostupňový orgán vydal nový rodný list žalobkyně, ve kterém jako místo narození uvedl „*Kostelec nad Černými lesy X*“, a to na základě jím provedeného dodatečného zápisu v matriční knize. Dne 12. 8. 2020 prvostupňový orgán tento nový rodný list odeslal žalobkyni.
47. Podáním datovaným dne 22. 8. 2020 (doručeným prvostupňovému orgánu dne 25. 8. 2020) žalobkyně podala „*odvolání*“ proti vydání nového rodného listu, jenž označila za nicotný. V „*odvolání*“ obsáhle rozporovala správnost nového rodného listu s tím, že se narodila v Praze a změna údaje proběhla bez jakékoliv komunikace. Nové důkazní prostředky nepředložila.
48. Podáním datovaným dne 29. 9. 2020 žalobkyně doplnila dřívější (již do správního spisu založená) tvrzení pracovníků Velvyslanectví Ruské federace v Praze, že se žalobkyně narodila v jeho sídle, a nikoliv v Kostelci nad Černými lesy, a svou korespondenci s Magistrátem hl. m. Prahy.

49. Usnesením ze dne 13. 10. 2020, č. j. 54 A 35/2020-17, zdejší soud jako nepřipustnou odmítl žalobkyninu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, jenž měl spočívat v ignorování odkladného účinku „odvolání“ žalobkyně proti zápisu narození v knize narození prvostupňového orgánu, neboť prvostupňový orgán ještě podle § 87 matričního zákona nerozhodl o nevyhovění žádosti o opravu matričního zápisu ve smyslu § 5 matričního zákona.
50. Usnesením ze dne 21. 1. 2021, č. j. 54 A 38/2020-33, zdejší soud jako nepřipustnou odmítl žalobkyninu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, jenž měl spočívat v tom, že prvostupňový orgán vydal nový rodný list žalobkyně ze dne 11. 8. 2020, neboť prvostupňový orgán ještě podle § 87 matričního zákona nerozhodl o nevyhovění žádosti o opravu matričního zápisu ve smyslu § 5 matričního zákona.
51. Rozsudkem ze dne 30. 4. 2021, č. j. 43 A 7/2021-31, zdejší soud prvostupňovému orgánu uložil, aby ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zrušil zápis o narození žalobkyně vedený v knize narození žalovaného ve svazku X, roč. X na straně/listu X pod poř. č. X a postoupil věc místně příslušnému matričnímu úřadu k provedení dodatečného zápisu narození žalobkyně v jím vedené knize narození, anebo aby v téže lhůtě, nevyhoví-li žádosti v plném rozsahu, o žádosti ze dne 22. 8. 2020 rozhodl.
52. Opatřením ze dne 26. 5. 2021 prvostupňový orgán vyzval žalobkyni k seznámení se s podklady pro rozhodnutí ve lhůtě do 7 dnů ode dne doručení této výzvy.
53. Dne 1. 6. 2021 prvostupňový orgán učinil „Úřední záznam o skutečnostech známých správnímu orgánu z úřední činnosti“. Uvedl, že přinejmenším v období 1972 až 1992 docházelo v Kostelci nad Černými lesy k narození dětí v sovětském zdravotnickém zařízení, jehož součástí byla porodnice pro příslušníky sovětských vojsk. To vyplývá například ze zápisů v knize narození Kostelec nad Černými lesy, sv. 1, ročník 1972, str. 45, zápis č. 1, až ročník 1991, str. 58, zápis č. 1.
54. Dne 1. 6. 2021 učinil prvostupňový orgán úřední záznam o obsahu internetových stránek, konkrétně souboru „X.pdf“ z webu <https://doczz.cz/doc/96216> obsahujícím dokument: „X“ a dále webu <https://X>. V tabulce přehledů útvarů Sovětské armády na území ČSSR není uvedena vojenská jednotka č. XB, k níž náležel otec žalobkyně. Je v něm 209. vojenská nemocnice s č. X dislokovaná v Kostelci nad Černými lesy. U druhého webu jde o nepřeložený výpis komunikace na ruské sociální síti sdružující veterány Sovětské armády, kteří vzpomínají na své působení v Kostelci nad Černými lesy (v jejím záhlaví je dokonce znak tohoto města). Na dobových černobílých fotografiích jsou vidět malé děti včetně dvou novorozenců v porodnici nebo budova porodnice.
55. Dne 4. 6. 2021 prvostupňový orgán učinil úřední záznam o určení osob oprávněných provádět úkony ve správním řízení: matrikářka, vedoucí oddělení a tajemnice městského úřadu.
56. Dne 5. 6. 2021 žalobkyně požádala prvostupňový orgán o vysvětlení, jakou úlohu hraje v řízení Mgr. Z. M. coby osoba vypracovávající prvostupňové rozhodnutí. V příloze doložila e-mailovou korespondenci, kterou jí dne 24. 5. 2021 přeposlala úřední osoba prvostupňového orgánu. Z ní vyplývá, že dne 24. 5. 2021 tajemnice prvostupňového orgánu přeposlala Mgr. Z. M. vzhledem k tomu, že vyřizuje odpověď na uvedený případ, návrh žalobkynina zmocněnce. Dne 24. 5. 2021 advokátní koncipient Mgr. Z. M. ze společnosti

KVB advokátní kancelář sdělil tajemnici prvostupňového orgánu, že do konce týdne zpracuje prvostupňové rozhodnutí s tím, že to nevypadá na vyhovění žádosti.

57. Prvostupňovým rozhodnutím dne 16. 6. 2021 prvostupňový orgán podle § 5 odst. 2 matričního zákona nevyhověl žádosti žalobkyně o opravu zápisu v matriční knize. V jeho odůvodnění mimo jiné uvedl, že podání žalobkyně ze dne 22. 8. 2020 doručené prvostupňovému orgánu dne 25. 8. 2020 posoudil podle skutečného obsahu jako žádost o opravu zápisu v matriční knize. Prvostupňový orgán má za prokázané, že se žalobkyně nenarodila ve zdravotnickém zařízení provozovaném ČSSR. Žalobkyně své tvrzení o místě narození na Velvyslanectví SSSR v ČSSR na adrese Korunovační 34, Praha 6 opírá o veřejné listiny a sdělení konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze. K tomu prvostupňový orgán konstatoval, že se pravdivost údaje o narození odvíjí od pravdivosti údaje v zápisu o narození č. X konzulátu Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Potvrzení o narození vydala vojenská jednotka č. X. S ohledem na sovětskou Směrnici o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození je zdravotnickým zařízením, kde se žalobkyně narodila, tato vojenská jednotka, která byla umístěna v Kostelci nad Černými lesy. Vydání potvrzení zdravotníkem asistujícím při porodu platilo pouze pro domácí porody. Pokud by se v budově velvyslanectví nacházelo zdravotnické zařízení, tak by právě toto zařízení vydalo osvědčení o porodu. Z úřední činnosti Ministerstva vnitra vyplývá, že jako místo narození dětí v sovětských zdravotnických zařízeních v ČSSR byla vždy uváděna Praha, což odůvodňuje rozpor mezi místem v rodném listu žalobkyně a možným místem narození v Kostelci nad Černými lesy. Prohlášení rodičů žalobkyně jsou v rozporu s původním prohlášením, kde je jako místo narození žalobkyně uvedena vojenská nemocnice v Praze 6, a s vyjádřením vedoucího konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, že se zde takový typ zařízení nenacházel. S výjimkou úředního záznamu o podání vysvětlení lze jakýkoliv úřední záznam použít jako důkazní prostředek. Prvostupňový orgán nevyslechl matku žadatelky, neboť tím nemohl zjistit novou skutečnost. Sdělení zaměstnanců Velvyslanectví Ruské federace v Praze jsou vzájemně rozporná, což s ohledem na čl. 31 odst. 2 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích nelze odstranit. O existenci zdravotnického zařízení na adrese Korunovační 34, Praha 6, jsou pochybnosti, zatímco není pochyb o existenci zdravotnického zařízení v Kostelci nad Černými lesy.
58. Prvostupňový orgán dále v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedl, že pokud jde o namítanou vadu, v jejímž důsledku mělo nezákonně dojít k dodatečnému zápisu narození žalobkyně do matriční knihy narození dne 7. 8. 2020 v Kostelci nad Černými lesy, tak jedinou možností, jak napravit případnou nezákonnost, je řízení o žádosti o opravě zápisu podle § 5 odst. 2 matričního zákona. Pokud jde o námitku překážky věci rozhodnuté, zápis do matriční knihy není rozhodnutím. Jde o postup, jehož cílem je zajistit pravdivost státem vedené evidence. Úřad městské části Praha 6 zapsal narození žalobkyně a v rodném listě potvrdil místo narození Korunovační 34, Praha 6. Tento zápis vycházel z tehdy dostupných podkladů. Pokud jde o tvrzení, že správní řízení vede zaměstnanec advokátní kanceláře, tak řízení vedou oprávněné úřední osoby podle § 15 správního řádu. Právní otázky související s řízením mohou být konzultovány v rámci právní pomoci podle zákona o advokacii. Pracovní komunikace není součástí správního spisu. Prvostupňový orgán neprovedl důkaz audiozáznamem žalobkyně, neboť nynější prvostupňové rozhodnutí není založeno na tvrzení Úřadu městské části Praha 6, jak se jemu jevil skutkový stav v tehdejší důkazní situaci. Prvostupňový orgán nevyslechl V. K. K., neboť zjištění, jak se dostala ke spisu Úřadu městské části Praha 6, nemá vliv na prvostupňové rozhodnutí. Změnou údaje o místě

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

narození též nemohl být porušen čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) o ochraně soukromého života. Prvostupňový orgán nemění místo narození žalobkyně, ale pouze údaj v evidenci. K námitce neúplnosti spisu uvedl, že dokumenty jsou řádně zapsané a že zmocněnec žalobkyně měl při nahlížení do spisu k dispozici veškerou dokumentaci. Zmocněnec žalobkyně nespecifikoval, které dokumenty mají chybět. Podání ze dne 6. 6. 2021 byla prvostupňovému orgánu doručena dne 7. 6. 2021 a v okamžiku seznamování se spisem ještě nebyla ve spisu zařazena. Není zřejmé, co mělo být zjištěno výsledkem A. P. z Úřadu městské části Praha 6. Skutková zjištění nesouvisejí s tím, kdo podepsal usnesení o postoupení věci. E-mailová zpráva J. M. adresovaná A. P. nemá vliv na prvostupňové rozhodnutí. Prvostupňový orgán uzavřel, že se žalobkyně narodila ve městě Kostelec nad Černými lesy, a proto zápis v knize narození vedené prvostupňovým orgánem jako matričním úřadem, svazek X, roč. X, str. X, poř. č. X, je správný.

59. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně obsáhlé odvolání, v němž uplatnila shodnou argumentaci jako v žalobě.
60. Napadeným rozhodnutím žalovaný dne 7. 9. 2021 odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění k námitce porušení § 14 odst. 3 matričního zákona uvedl, že řízením o opravu zápisu podle § 5 odst. 2 matričního zákona je zhojena případná nezákonnost dodatečného zápisu narození do matriční knihy. Rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8 A 241/2015-112 vycházel z dříve provedených důkazů, zatímco prvostupňový orgán provedl další důkazy. Nelze se opírat pouze o prohlášení rodičů, kteří též uvedli, že si místo narození žalobkyně nepamatují. Zápis o narození č. X ze dne X vydaný vojenskou jednotkou č. X dokládá, že tato jednotka byla umístěna v Kostelci nad Černými lesy. Ze sovětské Směrnice o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození vyplývá, že pro registraci narození na matričních úřadech bylo schváleno „Zdravotnické osvědčení o narození“ (formulář č. 103/u-84) vydávané zdravotnickým zařízením, kde proběhl porod. Z toho vyplývá, že se žalobkyně narodila v Kostelci nad Černými lesy. To by odpovídalo informacím ze sdělení Ministerstva vnitra ze dne 25. 1. 2012, že všechny sovětské děti narozené v ČSSR mají jako místo narození uvedenu Prahu. V zápisu č. X konzulátu Velvyslanectví SSSR v ČSSR ze dne X je uvedeno datum narození dítěte X a místo narození Praha shodně jako na rodném listu. Vzhledem k tomu, že místo matriční události je definováno obcí, katastrálním územím, číslem popisným nebo evidenčním, případně bližším označením místa matriční události, je místo narození „*Praha ČSSR*“ nedostatečné k prokázání narození na Velvyslanectví SSSR v ČSSR na adrese Korunovační 34, Praha 6. Ze sdělení Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2. 4. 2012 vyplývá, že vedoucí konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze a III. tajemník velvyslanectví uvedli, že při potvrzení místa narození vycházeli z rodného listu, když jiný důkaz neměli, a že v minulosti úřad disponoval zdravotnickým zařízením. Dokumenty sloužící jako podklady pro státní registraci narození žalobkyně byly skartovány. Vojenský historický ústav sdělil, že č. X patřilo nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy, v níž bylo dětské oddělení. Prvostupňovému orgánu je z úřední činnosti známo, že v období let 1972 až 1992 docházelo v Kostelci nad Černými lesy k narození dětí v sovětském zdravotnickém zařízení. Opatřil podklady dokládající, že se žalobkyně nenarodila v žádném zařízení provozovaném ČSSR. Sdělení zaměstnanců Velvyslanectví Ruské federace v Praze jsou ve vzájemném rozporu, neboť vedoucí konzulárního oddělení A. V. o žádném zdravotnickém zařízení v budově velvyslanectví neslyšel. K pochybnostem žalobkyně ohledně čísla vojenské jednotky X

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán provedl více důkazů k prokázání, že s jednalo o vojenskou nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy.

61. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný dále uvedl, že s ohledem na čl. 2 odst. 2 Smlouvy o pobytu vojsk se na rodinné příslušníky sovětských vojsk vztahovaly právní předpisy SSSR včetně Směrnice o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození. Případná nezákonnost zápisu žalobkyně do matriční knihy narození dne 7. 8. 2020 v Kostelci nad Černými lesy byla zhojena právě vedením řízení o žádosti o opravu zápisu podle § 5 odst. 2 matričního zákona. Prvostupňový orgán neuvedl žalobkyni v omyl při posuzování jejích podání. Stejně tak byla vyřízena žalobkynina stížnost na postup prvostupňového orgánu. Není pravdou, že by prvostupňový orgán ignoroval rozsudky správních soudů. Co se týče námítky, že prvostupňové rozhodnutí zpracoval advokátní koncipient, tak správní řízení vedla oprávněná úřední osoba ve smyslu § 15 správního řádu. Související otázky mohou být konzultovány v rámci právní pomoci podle zákona o advokacii, interní komunikace přitom není součástí spisu. Vydání rodného listu prvostupňovým orgánem nebránila překážka věci rozhodné, protože zápisem do matriční knihy ani vydáním rodného listu nevzniká žádné právo ani povinnost. Matriční doklad je osvědčením ve smyslu § 154 správního řádu. Rušení a náprava zápisů probíhá postupem podle matričního zákona a prováděcí vyhlášky. Chybný matriční doklad je nahrazen novým matričním dokladem. Překážka věci rozhodnuté se neuplatní. Ve správním spisu se skutečně nenachází ani žádost, ani čestné prohlášení rodičů žalobkyně o jejím narození v Kostelci nad Černými lesy. Konzulární oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze sdělilo, že k porodu žalobkyně nedošlo v nemocnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy. Toto sdělení však nevyvrací správnost zápisu prvostupňového orgánu. Vyjádření pracovníků Velvyslanectví Ruské federace se odvíjí od pravdivosti údaje v rodném listu žalobkyně, tj. zápisu č. X konzulátu Velvyslanectví SSSR v ČSSR ze dne X, který vydala vojenská jednotka č. X, která byla umístěna v Kostelci nad Černými lesy. K námitce, že prvostupňový orgán vycházel z pouhých 13 zápisů místa narození, žalovaný uvedl, že již ve vztahu k předchozím námitkám odůvodnil, proč jsou závěry prvostupňového orgánu přesvědčivé. Okolnosti provedení těchto zápisů neměly vliv na prvostupňové rozhodnutí. K námitce místní nepřislušnosti prvostupňového orgánu žalovaný s odkazem na § 10 matričního zákona konstatoval, že k zápisu narození je příslušný matriční úřad, v jehož obvodu došlo k matriční události. Úřad městské části Praha 6 zjistil, že potvrzení o narození žalobkyně vydala vojenská jednotka č. X a dle sdělení Vojenského historického ústavu toto číslo patřilo nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy. Tím byla vyvrácena pochybnost, že by se žalobkyně narodila v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Úřad městské části Praha 6 musel věc postoupit prvostupňovému orgánu. O zrušení zápisu i o postoupení sbírek listin byla žalobkyně vyrozuměna. Zrušení chybného zápisu v matrice nepodléhá správnímu řádu, přičemž zrušením se matriční zápis považuje za neučiněný, což je běžná správní praxe. Zrušení chybně provedeného zápisu tak bylo v souladu se zákonem. Provedením zápisu u místně příslušného prvostupňového orgánu a vydáním nového rodného listu nedošlo k zásahu do práv žalobkyně. Žalovaný uzavřel, že v době narození žalobkyně docházelo k tomu, že po narození dětí příslušníků sovětských vojsk byla sovětským zdravotnickým zařízením vystavována potvrzení o narození, proveden zápis do matriky a vydán rodný list Velvyslanectvím SSSR v ČSSR vždy s místem narození v Praze. Nelze tedy dovozovat, že by každé v té době narozené dítě mělo mít uvedeno místo narození v sídle konzulátu Velvyslanectví SSSR v ČSSR.

Posouzení žaloby soudem

62. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl ve věci samé bez nařízení ústního jednání, neboť s tímto postupem žalobkyně souhlasila a žalovaný nevyjádřil ve lhůtě stanovené soudem nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba není důvodná.
63. Na úvod právního posouzení považuje soud za vhodné nejprve vysvětlit, jak byla v době narození žalobkyně v roce X upravena vzájemná příslušnost matričních úřadů ČSSR a SSSR.
64. Podle čl. 5 písm. f) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích (č. 32/1969 Sb.) konzulární funkce záleží v provádění funkce notáře, *civilního matrikáře* a obdobných funkcí a ve výkonu některých funkcí administrativní povahy za předpokladu, že to není v rozporu se zákony a předpisy přijímajícího státu.
65. Podle čl. 28 odst. 1 písm. d) Konzulární úmluvy mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik (publikované pod č. 143/1973 Sb., dále jen „Konzulární úmluva mezi ČSSR a SSSR“) má konzulární úředník v konzulárním obvodu *právo evidovat* a být informován o narození nebo úmrtí občanů vysílajícího státu.
66. Soud upozorňuje, že mezi ČSSR a SSSR nebyla uzavřena mezinárodní smlouva o výměně matrik, která by koordinovala postup matričních úřadů v případech, kdy se občan jednoho smluvního státu narodí na území druhého státu. Lze pokládat za běžnou matriční praxi (jíž odpovídá i matriční zákon a odpovídala jí též předchozí československá právní úprava na úseku matrik), že na území daného státu jeho matriční úřady zapisují bez výjimky všechna narození a úmrtí včetně cizích státních příslušníků. V případě cizích státních příslušníků potom matriční události dále oznamují jeho konzulátu, načež je v cizím státě matriční událost zaznamenána v souladu s jeho právním řádem (např. do zvláštní matriky). V kontextu projednávané věci tomu odpovídá čl. 28 odst. 1 písm. d) Konzulární úmluvy mezi ČSSR a SSSR, na jehož základě byl konzulární úřad SSSR oprávněn evidovat narození žalobkyně na území ČSSR postupem podle předpisů SSSR, přičemž měl současně právo, aby jej orgány ČSSR informovaly o matričních událostech občanů SSSR.
67. Podle čl. 2 odst. 1 Smlouvy o pobytu vojsk dočasný pobyt sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky nenaruší její suverenitu. Sovětská vojska se nevmešují do vnitřních záležitostí Československé socialistické republiky.
68. Podle čl. 2 odst. 2 Smlouvy o pobytu vojsk sovětská vojska, osoby k nim příslušející a členové rodin těchto osob, nacházející se na území Československé socialistické republiky, budou zachovávat právní řád, platný v Československé socialistické republice.
69. Z čl. 9 odst. 1 a 2 Smlouvy o pobytu vojsk vyplývá, že osoby příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin byly vyňaty z jurisdikce orgánů ČSSR pouze v trestní oblasti a pouze v některých případech, v nichž byly příslušné sovětské soudy, prokuratura a jiné orgány, které jednaly podle sovětského práva.
70. Podle čl. 9 odst. 4 Smlouvy o pobytu vojsk příslušné československé a sovětské orgány mohly vzájemně žádat o postoupení nebo převzetí jurisdikce v jednotlivých případech, přičemž takové žádosti měly být posuzovány blahovlně.

71. Podle čl. 7 Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky (publikované pod č. 20/1969 Sb.; dále jen „Dohoda o právní pomoci“) mají při projednávání svých věcí před soudy, na prokuraturách, před orgány vyšetřování a vyhledávání Sboru národní bezpečnosti nebo před jinými československými orgány osoby příslušející k sovětským vojskům a členové jejich rodin ve všech stádiích řízení, jakož i při výkonu trestu, též práva a povinnosti jako občané Československé socialistické republiky. Totéž platí při projednávání přestupků.
72. Smlouva o pobytu vojsk ani Dohoda o právní pomoci neobsahovaly zvláštní úpravu na úseku matrik týkající se osob příslušející k sovětským vojskům nebo členů jejich rodin. Z toho vyplývá, že žalobkyně v době svého narození na území ČSSR podléhala matriční jurisdikci orgánů ČSSR. Tehdy platný zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách, ve znění účinném do 14. 2. 1993 (dále jen „matriční zákon z roku 1949“) vycházel plně ze zásady, že matriční úřady evidují veškeré matriční události na území ČSSR, a to včetně narození cizích státních příslušníků, tj. i dětí osob příslušejících k sovětským vojskům nebo členů jejich rodin. Matriční události, jež se jich týkaly, tak měly být zapisovány do matričních knih v souladu s matričním zákonem z roku 1949 (srov. shodně zprávu o šetření Veřejné ochránkyně práv z 21. 3. 2014, sp. zn. 6296/2013/VOP/MV).
73. Podle § 15 matričního zákona z roku 1949 je povinen narození nebo úmrtí ve veřejných ústavech nebo zařízeních, v kasárnách nebo jiných vojenských ubytovacích zařízeních oznámit nejpozději následující všední den vedoucí úředník nebo velitel.
74. Mezi účastníky je nesporné, že se žalobkyně narodila v sovětském zdravotnickém zařízení (spor existuje jen o to, o které zařízení se jednalo konkrétně). Z uvedeného výkladu tak vyplývá, že o narození žalobkyně měly být informovány československé orgány. Ze sdělení Ministerstva vnitra ze dne 25. 1. 2012 o poznatcích z úřední činnosti však vyplývá, že sovětské děti narozené v sovětských zdravotnických zařízeních nebyly ohlašovány matričním úřadům ČSSR. To odpovídá zjištěním, že české správní orgány nedisponují záznamem o narození žalobkyně. Jestliže však sovětské orgány neoznámily narození žalobkyně příslušnému orgánu ČSSR (místnímu národnímu výboru), postupovaly v rozporu s ustanoveními Smlouvy o pobytu vojsk a Dohody o právní pomoci i matričního zákona z roku 1949 (srov. též zprávu o šetření Veřejné ochránkyně práv z 21. 3. 2014, sp. zn. 6296/2013/VOP/MV). U kořene celého sporu o určení místa narození žalobkyně je proto právě uvedená svévole sovětských orgánů. Pakliže by respektovaly mezinárodní smlouvy uzavřené mezi SSSR a ČSSR a právní řád ČSSR, narození žalobkyně by řádně zapsal československý matriční úřad již v roce X a k nynějšímu sporu by vůbec nemuselo dojít.
75. Na úvod věcného posouzení žaloby považuje soud za nezbytné rovněž upozornit na to, co je v projednávané věci předmětem řízení a jaké jsou meze soudního přezkumu. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobkynino odvolání a potvrdil prvostupňové rozhodnutí, kterým prvostupňový orgán nevyhověl žádosti žalobkyně o opravu zápisu v matriční knize (knize narození). Předmětem řízení v projednávané věci proto nemůže být zákonnost, popřípadě posouzení jiných vad všech postupů matričních úřadů, které podání žalobkyniny žádosti o opravu zápisu v matriční knize předcházely. Těmto postupům se soud může věnovat pouze v souvislosti s přezkumem posouzení zákonných podmínek pro opravu zápisu v knize narození vedené prvostupňovým orgánem. Soud se proto v projednávané věci nezabýval postupy správních orgánů, ke kterým došlo mimo rámec předmětu řízení

(prvostupňového a napadeného rozhodnutí a řízení, které jejich vydání předcházelo). Zároveň na soud podáním žaloby v projednávané věci nepřešla kompetence matričních úřadů rozhodnout o (ne)opravě zápisu v matriční knize. Soud není „superrevizní“ správní instancí, která by mohla s konečnou platností rozhodnout, jaké je skutečné místo narození žalobkyně, a učinit tomu odpovídající zápis do matriční knihy. Řízení ve správním soudnictví není pokračováním správního řízení a úloha soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je zásadně striktně přezkumná. Zdejší soud proto mohl v projednávané věci zkoumat pouze to, zda podmínky pro opravu zápisu v matriční knize skutečně nebyly dány nebo zda se posouzení správních orgánů (prvostupňového orgánu a žalovaného) stran jejich existence událo z hlediska zákona přijatelným způsobem, a to v mezích uplatněných žalobních bodů.

K námitce nicotnosti prvostupňového a napadeného rozhodnutí

76. Soud se z povahy věci zabýval nejprve námitkami, v nichž žalobkyně konstruuje jakési řetězení nicotných správních aktů počínaje usnesením Úřadu městské části Praha 6 ze dne 30. 7. 2019, jímž byla věc postoupena prvostupňovému orgánu, přes prvostupňové rozhodnutí až po napadené rozhodnutí. Jejich nicotnost měla být způsobena překážkou věci rozhodnuté, tj. vydáním rodného listu ze dne 23. 1. 2019 Úřadem městské části Praha 6 (zápis v matriční knize narození ze dne 24. 1. 2019). Tím bylo podle žalobkyně řízení skončeno, a nebylo tak možné činit další úkony.
77. Podle § 9 správního řádu je správní řízení postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.
78. Podle § 77 odst. 1 správního řádu je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.
79. Podle § 10 odst. 1 matričního zákona je příslušný k zápisu narození a úmrtí do matriční knihy matriční úřad, v jehož správním obvodu se fyzická osoba narodila nebo zemřela.
80. Podle § 87 matričního zákona, pokud se žadateli mimo jiné podle § 5 nevyhoví v plném rozsahu, vydá se o tom rozhodnutí.
81. Podle § 154 správního řádu, jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.
82. Podle § 12 správního řádu, dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil. Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit

dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.

83. Soud dospěl k závěru, že žádný ze žalobkyní rozporovaných aktů není nicotným ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu, neboť vznesená námitka vychází z nepochopení jednotlivých procesních postupů matričních úřadů. Správním řízením je pouze takový postup správního orgánu, který směřuje k vydání správního rozhodnutí (§ 9 správního řádu), zatímco většina postupů matričních úřadů podle matričního zákona je svou povahou *evidenčními úkony* v podobě zápisů nebo oprav zápisů, o nichž se správní řízení nevede, a s nimi souvisejícími *osvědčovacími úkony* potvrzujícími v nich uvedené skutečnosti (na úseku matrik zejména vyplývající z matričních knih, popř. dalších evidencí). Proto také § 87 matričního zákona stanoví, že správní rozhodnutí vydává matriční úřad pouze tehdy, pokud nevyhovuje v plném rozsahu žádosti o zápis nebo změnu zapsaného údaje podle § 5 matričního zákona. Teprve v ten moment je nutné vést správní řízení a vydat rozhodnutí, proti němuž může dotyčný podat opravný prostředek, a bránit se tak proti nesprávnému matričnímu zápisu, zatímco v ostatních případech se jedná o méně formální evidenční a osvědčovací úkony v mezích části čtvrté správního řádu. Pro jejich provádění lze však podle § 154 správního řádu podpůrně použít i těch ustanovení správního řádu, která se vztahují na správní řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2013, č. j. 2 Aps 5/2012-52).
84. V případě žalobkyně Úřad městské části Praha 6 nejprve nevyhověl žádosti o dodatečný zápis do knihy narození a o vydání rodného listu, a proto o tom vydal správní rozhodnutí, které k odvolání žalobkyně Magistrát hl. m. Prahy potvrdil. Tato rozhodnutí zrušil Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 8 A 241/2015-112. Jelikož se v návaznosti na tento rozsudek rozhodl Úřad městské části Praha 6 žádosti žalobkyně ze dne 27. 5. 2011 plně vyhovět, nemohl již s ohledem na § 87 matričního zákona o tom vydat správní rozhodnutí, nýbrž rovnou méně formálním postupem podle § 5 odst. 2 matričního zákona provedl změnu zápisu v matriční knize a současně dne 23. 1. 2019 vydal žalobkyni rodný list ve smyslu § 29 matričního zákona s uvedeným místem narození: „*Praha 6 – Bubeneč, čp. XA*“. Rodný list však není správním rozhodnutím, nýbrž osvědčením ve smyslu § 154 správního řádu, a proto jeho vydáním nemůže vzniknout překážka věci rozhodnuté ve smyslu § 48 správního řádu. Rodný list nezakládá práva nebo povinnosti, ani neurčuje jejich obsah, pouze osvědčuje v něm uvedené skutečnosti (mimo jiné místo narození dítěte). I po vyhovění žádosti o změnu zápisu v matriční knize (§ 5 matričního zákona) proto matričnímu úřadu nic nebrání, aby kdykoliv později mohl provést nový opravný zápis, a to dokonce i z moci úřední, pokud zjistí, že předmětný zápis neodpovídá skutečnosti.
85. Právní konstrukce provádění zápisů v matričních knihách je totiž postavena na zásadě, že veškeré zápisy v jednotlivých matričních knihách musí v první řadě odpovídat skutečnosti. Proto i v případě vyhovění žádosti podle § 5 matričního zákona může matriční úřad kdykoliv později provést sám z moci úřední jejich opravu nebo alespoň zjišťovat, zda není nutné opravu provést, aniž by za tím účelem musel zahajovat nějaké správní řízení. K provedení takového opravného zápisu o místě narození je potom podle § 10 odst. 1 matričního zákona příslušný ten matriční úřad, v jehož obvodu se fyzická osoba narodila. Usnesení Úřadu městské části Praha 6 ze dne 30. 7. 2019 proto nemůže být nicotným správním aktem, protože Úřad městské části Praha 6 měl k jeho vydání pravomoc a při zjištění své místní nepřislušnosti neměl podle § 154 ve spojení s § 12 správního řádu jinou možnost, než věc postoupit k provedení dalších úkonů právě prvostupňovému orgánu. Ten

pak z moci úřední provedl dodatečný zápis narození žalobkyně do své matriční knihy, na základě čehož vydal rodný list. Tím byl jeho postup skončen.

86. Až následně rozhodl prvostupňový orgán podle § 87 matričního zákona prvostupňovým rozhodnutím o žádosti žalobkyně o opravu tohoto údaje, přičemž žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl o odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí. K žádnému „řetězení nicotných správních aktů“ tak nemohlo dojít. Zároveň je třeba dodat, že nedostatek místní příslušnosti ani nezakládá nicotnost správního rozhodnutí ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, č. 2837/2013 Sb. NSS). Nicotnost správního rozhodnutí zakládá pouze absolutní věcná nepřislušnost, přičemž tuto vadu předcházejícího řízení soud neshledal, neboť v případě žalobkyně činily správní úkony správní orgány vykonávající působnost matričních úřadů a jejich nadřízené správní orgány. S ohledem na dikci § 5 matričního zákona lze změny a opravy zápisů v matriční knize provést i bez souhlasu osob, jichž se týkají. Námitka je tudíž nedůvodná.

K délce správního řízení

87. Žalobkyně stručně vyjádřila nespokojenost s tím, že správní řízení trvá již 12 let. Jakkoliv má soud pochopení pro to, že takto dlouhé trvání různých postupů správních orgánů ve věci zápisu jejího narození do matriční knihy je pro žalobkyni nepříjemné, jak soud uvedl v bodu 75 tohoto rozsudku, je předmětem přezkumu pouze napadené a prvostupňové rozhodnutí a řízení, které jejich vydání předcházelo (tj. řízení o žádosti žalobkyně o opravu zápisu v matriční knize, která byla podána dne 25. 8. 2020). Správní řízení tak trvalo „jen“ jeden rok a 13 dní. Navíc délka správního řízení nemůže sama o sobě ještě vést k nezákonnosti napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2011, č. j. 9 A 128/2010-33). Kromě toho proti nečinnosti prvostupňového orgánu v předcházejícím řízení se žalobkyně úspěšně bránila před zdejším soudem, který její žalobě rozsudkem č. j. 43 A 7/2021-31 vyhověl. Na těchto závěrech nemohlo nic změnit ani vyjádření žalobkyně ze dne 29. 6. 2023, ve kterém soudu doložila své nesnáze se žádostí o výpis z Rejstříku trestů, který nemůže získat, protože různé evidence obsahují různé místo jejího narození. Námitka je nedůvodná.

Skutkové a hmotněprávní posouzení případu

88. Stěžejní část námitek žalobkyně se týká posouzení důkazní otázky, zda se narodila v Praze v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR na adrese Korunovační 34, Praha 6, nebo v sovětské 209. vojenské nemocnici v Kostelci nad Černými lesy. Od toho se odvíjí i správnost zápisu učiněného prvostupňovým orgánem, proti němuž žalobkyně brojila žádostí o opravu zápisu v matriční knize (datovanou dne 22. 8. 2020 a doručenou prvostupňovému orgánu dne 25. 8. 2020), o níž bylo rozhodnuto prvostupňovým rozhodnutím.
89. Podle § 5 odst. 2 matričního zákona se změny a opravy zápisů v matriční knize provádějí na základě veřejných listin nebo jiných listin, stanoví-li tak tento zákon.
90. Na úvod posouzení této žalobní námítky soud připomíná, že předcházející řízení, zákonnost jehož výstupů (prvostupňového a napadeného rozhodnutí) a průběhu může soud v projednávané věci jedinečně posuzovat (srov. bod 75 tohoto rozsudku), mělo povahu řízení o žádosti. V této souvislosti soud připomíná, že v tomto typu řízení se na úkor zásady vyšetřovací prosazuje dispoziční zásada, avšak správnímu orgánu je umožněno provést i jiné důkazy, než které byly navrženy. Bylo proto povinností žalobkyně, která požádala o opravu

zápisu v knize narození, aby prokázala, že zápis místa narození v matriční knize narození prvostupňového orgánu „Kostelec nad Černými lesy X“ je nesprávný. Bylo zároveň na ní, aby navrhla provedení důkazů, jimiž by takto zjištěný stav věci byl zpochybněn, respektive byl zjištěn jinak. Stěží se však mohla v řízení o své žádosti o opravu zápisu v matriční knize spoléhat pouze na odkazy na jednotlivé součásti správního spisu, neboť podání této žádosti předcházelo vydání rodného listu prvostupňovým orgánem a tomu odpovídající zápis do knihy narození, z nichž vyplývalo, jaký skutkový stav má prvostupňový orgán za prokázaný.

91. Z § 52 správního řádu vyplývá, že správní orgán není vázán důkazními návrhy účastníků, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (§ 3 správního řádu). Správní orgány při zjišťování skutkového stavu vycházejí zásadně z podkladů, které mají k dispozici, a je-li jimi skutkový stav, o němž nejsou rozumné pochybnosti, objasněn v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí, není třeba provádět další dokazování.
92. Soud shledal nedůvodnou námitku, že správní orgány nerespektovaly závěr Městského soudu v Praze obsažený v rozsudku č. j. 8 A 241/2015-112, že místem narození žalobkyně je konzulární oddělení Velvyslanectví SSSR v ČSSR na adrese Korunovační 34, Praha 6. Jakkoliv je právní názor soudu ve zrušujícím rozsudku pro správní orgán závazný (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), je z tohoto pravidla dána výjimka v případě, kdy se skutkový stav v důsledku dalšího dokazování natolik promění, že se soudem vyslovený právní názor stane neaplikovatelným (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003-56, č. 352/2004 Sb. NSS). Městský soud v Praze navíc výslovně připustil, že v dalším řízení nelze předem vyloučit, že správní orgány prokáží opak a dospějí k závěru, že se žalobkyně narodila v Kostelci nad Černými lesy.
93. Úřad městské části Praha 6 doplnil dokazování o nová vyjádření nového vedoucího konzulárního oddělení Velvyslanectví Ruské federace v Praze, nové dokumenty týkající se správní praxe zapisování místa narození sovětských dětí narozených v ČSSR (včetně dvou matričních dokumentů od prvostupňového orgánu), přesně identifikoval vojenskou jednotku č. X dotazem na Vojenský historický ústav a nechal si přeložit Směrnici o postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození Ministerstva zdravotnictví SSSR. Prvostupňový orgán se pak znovu pokusil zjistit a také zjistil další informace o sovětských dětech narozených v SSSR a doplnil informace o zápisu jejich narození, které znal ze své úřední činnosti. Jak soud ještě dále blíže vysvětlí, na základě těchto důkazů bylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí nepochybné, že žalobkyně neprokázala, že se nenarodila v sovětské vojenské nemocnici v Kostelci nad Černými lesy. Tím správní orgány učinily zadost závaznému právnímu názoru Městského soudu v Praze, neboť vyvrátily presumpci správnosti veřejných listin vydaných orgány SSSR a Ruské federace, respektive tvrzení úředních osob Ruské federace.
94. Podle § 53 odst. 3 správního řádu listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

95. Podle § 81 matričního zákona se za veřejnou listinu podle tohoto zákona považuje listina, která osvědčuje skutečnosti o narození, uzavření manželství, vzniku partnerství, úmrtí a osobním stavu, pokud byla vydána matričním úřadem, soudem nebo jiným státním orgánem České republiky v mezích jeho pravomoci, nebo listina, která byla zvláštním právním předpisem za veřejnou listinu prohlášena, anebo listina, která se za veřejnou považuje podle zvláštního právního předpisu nebo podle mezinárodní smlouvy.
96. Na veřejné listiny vydané orgány Ruské federace i tehdejšího SSSR se vztahuje Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních (vyhlášena pod č. 95/1983 Sb.; dále jen „Smlouva o právní pomoci a právních vztazích“).
97. Podle čl. 11 odst. 1 Smlouvy o právní pomoci a právních vztazích listiny, které byly na území jedné smluvní strany vyhotoveny nebo ověřeny justičním nebo jiným orgánem nebo zvlášť k tomu zmocněnou osobou v rámci jejich pravomoci a v předepsané formě a byly opatřeny otiskem úředního razítka, se na území druhé smluvní strany používají bez dalšího ověření. To se vztahuje také na listiny občanů, jejichž podpis je ověřen podle předpisů platných na území příslušné smluvní strany.
98. Podle čl. 11 odst. 2 Smlouvy o právní pomoci a právních vztazích listiny, které jsou na území jedné smluvní strany považovány za veřejné, mají důkazní moc veřejných listin také na území druhé smluvní strany.
99. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v rozsudku ze dne 31. 5. 2006, č. j. 52 Ca 17/2006-39, č. 1408/2007 Sb. NSS, vysvětlil, že „[z] povahy veřejné listiny a z analogického použití § 134 občanského soudního řádu pro řízení před správním orgánem vyplývá, že není na účastníkovi správního řízení, aby správnímu orgánu předkládal důkazy o tom, že obsah veřejné listiny byl sepsán v souladu se zákonem a k tomu oprávněnou osobou. Je právě na správním orgánu, aby důkazem z opaku vyvrátil obsah veřejné listiny, či aby prokázal překročení pravomoci správního orgánu při vydání veřejné listiny, pokud o taková tvrzení opírá své rozhodnutí.“
100. To znamená, že i v případě veřejných listin vyhotovených orgány Ruské federace nebo SSSR je možné vyvrátit presumpci jejich správnosti důkazem opaku, což také prvostupňový orgán učinil. Jde-li pak o vyjádření pracovníků Velvyslanectví Ruské federace v Praze, i bez přihlédnutí k jiným důkazním prostředkům jsou mezi nimi natolik zásadní rozpory, že nelze bez dalšího presumovat jejich správnost.
101. Vedoucí konzulárního oddělení I. S. S. ve vyjádření ze dne 21. 6. 2011 uvedl, že žalobkyni „může být“ jako místo narození přiznán konzulární úřad (tedy nikoliv, že se jedná o místo narození). K dotazu Úřadu městské části Praha 6 ze dne 11. 8. 2011 v odpovědi ze dne 20. 9. 2011 bez vysvětlení uvedl, že se žalobkyně nenarodila v porodnici sovětských vojsk v Kostelci nad Černými lesy. Na další a podrobnější dotaz Úřadu městské části Praha 6 ze dne 29. 11. 2011 potom Velvyslanectví Ruské federace v Praze dne 16. 1. 2012 opět bez odůvodnění sdělilo, že se žalobkyně narodila na konzulárním oddělení (tedy změna oproti původnímu tvrzení, že toto místo „může být“ jako místo narození uznáno). Tentýž vedoucí konzulárního oddělení I. S. S. posléze společně s III. tajemníkem velvyslanectví Ministerstvu zahraničních věcí sdělil, že místo narození uvedl podle sovětského rodného listu, aniž by disponoval důkazem, protože chtěl žalobkyni „pomoci“ s tím, že místo narození na konzulárním úřadu bylo možné, neboť zde bylo zdravotnické zařízení. Nový vedoucí konzulárního oddělení A.V. nicméně k novému dotazu Úřadu městské části Praha 6 ze dne

12. 12. 2018 nejprve v telefonickém rozhovoru (úřední záznam Úřadu městské části Praha 6 ze dne 14. 12. 2018) existenci porodnice měl označit za „blbost“, byť existenci zdravotnického zařízení nemohl vyloučit. Později v písemné odpovědi ze dne 21. 12. 2018 uvedl, že nedisponuje žádnou informací ohledně rození dětí na konzulárním úřadu. Shodou úředního záznamu o telefonátu s pozdější oficiální odpovědí je tak vyvrácena námitka žalobkyně, že by snad úřední záznam byl smyšlený. Stejně tak nelze z obsahu jednotlivých dokumentů nijak dovodit, že by se nový vedoucí konzulárního oddělení z důvodu nedorozumění vyjadřoval k přítomnosti, a nikoliv k minulosti.

102. Pro hodnocení věrohodnosti sdělení vedoucího konzulárního oddělení A. V. je též významné, že k jinému dotazu Úřadu městské části Praha 6 dne 9. 12. 2019 odmítl sdělit, která jednotka Sovětské armády na území ČSSR měla č. X. Vojenský historický ústav dne 12. 12. 2019 jednoznačně uvedl, že se jedná o nemocnici Střední skupiny vojsk Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy. Navíc oba matriční úřady totožnou informaci zjistily i z veřejně dostupných internetových zdrojů. Velvyslanectví Ruské federace v Praze sice řádně obstaralo pro české správní orgány příslušné sovětské matriční dokumenty, nicméně na jakékoli bližší dotazy reagovalo vždy stajuplnou strohostí. Soud považuje za nejpodstatnější, že ruští diplomaté vždy mlčky přešli problematiku toho, že všechny sovětské děti narozené na území tehdejší ČSSR mají jako místo narození uvedenu Prahu bez ohledu na skutečné místo svého narození. Ostatně podle úředního záznamu Úřadu městské části Praha 6 ze dne 2. 8. 2011 měl manžel žalobkyně prohlásit, že ruské úřady nechtějí změnit její místo narození, které je uvedeno jako Praha.
103. Ze správního spisu tak nevyplývá a žalobkyně v předcházejícím řízení neprokázala, že by součástí sídla Velvyslanectví SSSR v ČSSR byla v roce X také porodnice. Soud to navíc považuje za vysoce nepravděpodobné, protože ruská strana pro toto tvrzení neposkytla žádný důkaz. Co se týče sovětských matričních dokumentů uvádějících místo narození žalobkyně v Praze, z nichž navíc ani v nejmenším nevyplývá, že by se žalobkyně měla narodit na Velvyslanectví SSSR v ČSSR, v jejich případě správní orgány provedly řádný důkaz opaku.
104. Žalobkyně předně nerozporuje, že Úřad městské části Praha 6 dotazy na česká zdravotnická zařízení na území Prahy zjistil, že se žalobkyně nenarodila v žádném zdravotnickém zařízení provozovaném ČSSR. Rovněž Magistrát hl. m. Prahy nenalezl takovýto doklad o narození žalobkyně (srov. sdělení ze dne 11. 4. 2011).
105. Matka žalobkyně v čestném prohlášení ze dne 30. 4. 2011 jako místo narození žalobkyně uvedla „v Praze 6 ve vojenské nemocnici“, nicméně již dne 21. 6. 2011 žalobkyně společně s manželem na Úřadu městské části Praha 6 měla uvést, že rodiče si nepamatují, kde se žalobkyně přesně narodila. V novém čestném prohlášení ze dne 19. 7. 2011 pak matka žalobkyně uvedla jako místo narození žalobkyně přímo adresu Velvyslanectví SSSR v ČSSR, kde měli rodiče žalobkyně bydlet. Za místo narození tedy prohlásila nikoliv vojenskou nemocnici, jak tvrdila v původním čestném prohlášení. Úřední záznamy obsahující tvrzení žalobkyně nebo jejího manžela ohledně toho, co si pamatuje matka žalobkyně, jsou sice podepsány výlučně oprávněnými úředními osobami, nicméně soud nemá důvod těmto úředním záznamům nevěřit. Z průběhu správního řízení totiž nevyplývá, že by správní orgány projevily vůli žalobkyni jakkoliv úmyslně poškozovat, a též se nelze rozumně domnívat, že by jakákoliv úřední osoba mohla mít zistný zájem na tom, jaké místo narození bude mít žalobkyně zapsáno v matriční knize. Podle úředního záznamu ze dne 2. 8. 2011 měl přitom manžel žalobkyně uvést, že se žalobkyně pravděpodobně narodila v Kostelci nad

Černými lesy, protože její matka neví, do jaké nemocnice ji odvezli. Soud považuje za věrohodné záznamy o tvrzeních, že si matka nebyla jistá místem narození žalobkyně i proto, že není prokazatelné, že by součástí sídla Velvyslanectví SSSR v ČSSR bylo zdravotnické zařízení sloužící jako porodnice.

106. Těmto pochybnostem odpovídá správní praxe tehdejšího Velvyslanectví SSSR v ČSSR spočívající v tom, že všechny sovětské děti narozené na území ČSSR mají jako místo narození uvedenu Prahu bez ohledu na skutečné místo jejich narození. Existenci této správní praxe zachytil prvostupňový orgán v úředním záznamu ze dne 1. 6. 2021 a i dříve ji telefonicky sdělil Úřadu městské části Praha 6. V úředním záznamu Úřadu městské části Praha 6 ze dne 28. 11. 2011 se též uvádí, že o totožné správní praxi orgánů SSSR jej informovala i matrikářka Městského úřadu Vysoké Mýto. O tomtéž pak Ministerstvo vnitra dne 25. 1. 2012 písemně informovalo Úřad městské části Praha 6 spolu s přesnějším popisem tehdejší správní praxe týkající se matričních záznamů ohledně narozených dětí příslušníků Sovětské armády. Z tohoto sdělení především vyplývá, že tyto děti nespadaly do působnosti správních orgánů tehdejší ČSSR a příslušným matričním úřadem bylo konzulární oddělení Velvyslanectví SSSR v ČSSR. V tomto duchu pak Úřad městské části Praha 6 obdržel od prvostupňového orgánu záznam o narození č. X ze dne X, přičemž v tamním případě má dítě prokazatelně narozené ve vojenské nemocnici v Kostelci nad Černými lesy uvedeno jako místo narození Prahu. Rodný list přitom vydala vojenská jednotka č. X, tj. tatáž jako v případě žalobkyně, a otec dítěte je uveden jako voják této jednotky. K tomuto jinému matričnímu případu soud považuje za zcela nepravděpodobné, že by manželka sovětského vojáka cestovala z Kostelce nad Černými lesy zhruba 50 km až do Prahy porodit dítě na Velvyslanectví SSSR v ČSSR za situace, kdy se v Kostelci nad Černými lesy nacházela plnohodnotná vojenská nemocnice, jejíž součástí byla porodnice. Ve druhém doloženém případě se dítě narodilo 13. 7. 1974 a matka s ním zůstala v porodnici do 29. 7. 1974, přičemž zprávu pediatra opět vyhotovila vojenská jednotka č. X. Ze všech těchto podkladů jednoznačně plyne, že dětem narozeným ve vojenské nemocnici Sovětské armády v Kostelci nad Černými lesy (jednotka Střední skupiny vojsk č. X) sovětské orgány uváděly vždy jako místo narození Prahu, kde sídlilo Velvyslanectví SSSR v ČSSR. Tato praxe přitom nevyplyvá pouze z podkladů shromážděných správními orgány v průběhu let ve věci zápisu narození žalobkyně do matriční knihy narození, nýbrž také z odborné literatury (srov. Henych, V. *Zákon o matrikách s komentářem*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, str. 68-69).
107. Na těchto závěrech nemohou ničeho změnit ani spekulativní výpočty žalobkyně ohledně počtu narozených dětí příslušníků Sovětské armády v letech 1968 až 1991. Zde je třeba upozornit, že pokud žalobkyně v této souvislosti poukazuje na nízký počet zápisů narození dětí osob příslušejících k sovětským vojskům v Kostelci nad Černými lesy a Vysokém Mýtě, nikterak nevysvětluje, z jakého důvodu by měly mít zájem na provedení dodatečného zápisu (řádného) místa narození ty osoby z jí uváděného počtu cca 22 000 dětí, které od roku 1991 žádným způsobem nepřišly do kontaktu s Českou republikou či jejími orgány. Je totiž pochopitelné, že zájem na nápravě protiprávní praxe sovětských orgánů zapisujících jako místo narození „Praha ČSSR“ budou mít pouze osoby v podobném postavení jako žalobkyně, tj. například pobývajících na území ČR, žádajících o vydání českého rodného listu apod. Ostatní (a lze předpokládat, že se bude jednat o absolutní většinu počtu, který nechť je jakýkoliv), kteří na území České republiky nepobývají nebo kteří rodný list vydaný jejími orgány nepotřebují, žádný zájem na dodatečném zápisu místa narození a vydání rodného listu českými matričními úřady mít nebudou.

108. Za nevěrohodné pak soud považuje vysvětlení žalobkyně znovu posouvající rozhodný skutkový děj, že by snad porodníci a lékaři z vojenské jednotky č. X *ad hoc* dojížděli rodit děti do budovy Velvyslanectví SSSR v ČSSR do Prahy. I dnes by cesta osobním automobilem z Kostelce nad Černými lesy na adresu Velvyslanectví Ruské federace v Praze (ul. Ukrajinských hrdinů) trvala běžnou rychlostí zhruba hodinu, což může být při náhlé porodní komplikaci nebezpečná prodleva. Navíc při porodu vždy mohou nastat předem neočekávané zdraví a život (matky či dítěte) ohrožující komplikace, jejichž řešení vyžaduje blízkost plnohodnotné lékařské péče, a tu mohla poskytnout právě vojenská nemocnice v Kostelci nad Černými lesy. Též je všeobecně známo, že i v případě bezproblémového porodu matka s novorozencem ve zdravotnickém zařízení alespoň několik málo dní zůstávají. To v očích soudu ještě více snižuje reálnost tvrzení, že porody probíhaly na Velvyslanectví SSSR v ČSSR.
109. Není dále pravdou, že by prvostupňový orgán ztotožnil 209. vojenskou nemocnici v Kostelci nad Černými lesy s jednotkou Střední skupiny vojsk Sovětské armády č. X pouze na základě anonymních internetových zdrojů. Jakkoliv správní orgány vycházely i z různých internetových stránek, jejichž lustrace jsou řádně zaznamenány ve správním spisu, za klíčové pro ztotožnění této vojenské nemocnice s jednotkou č. X včetně potvrzení existence porodnického oddělení lze považovat sdělení Vojenského historického ústavu ze dne 12. 12. 2019 coby nestranné odborné instituce, která se dlouhodobě zabývá výzkumem, archivnictvím a muzejní činností. Tento podklad vyplývající ze správního spisu žalobkyně opomíjí. Kromě toho nepředkládá žádné tvrzení doplněné důkazy, které by tyto skutečnosti vyvracely.
110. Ve světle těchto zjištění o tehdejší správní praxi Velvyslanectví SSSR v ČSSR proto sovětské matriční dokumenty nemohou spolehlivě prokazovat, že se žalobkyně narodila v Praze, natožpak na adrese Velvyslanectví SSSR v ČSSR. V nich uvedené místo narození „Praha ČSSR“ totiž odpovídá tomu, že takovéto místo narození bylo zapsáno všem sovětským dětem narozeným v ČSSR bez ohledu na skutečné místo narození. Nelze proto vycházet z presumpce správnosti sovětských matričních dokumentů, neboť ta byla popřena různými zjištěními českých správních orgánů. To nelze vyvrátit ani poukazem žalobkyně na údajnou nedostatečnou reprezentativnost ve správním spise popsanych případů. Naopak zdokumentované případy dostatečně prokazují nespolehlivost záznamů o tom, že se všechny sovětské děti narozené v ČSSR narodily pouze v Praze.
111. Sovětský zápis v knize narození č. X ze dne X obsahuje údaj, že potvrzení o narození vydala vojenská jednotka č. X, tj. vojenská nemocnice v Kostelci nad Černými lesy. Správa matričního úřadu města Moskvy dne 22. 1. 2019 sdělila, že veškeré další dokumenty týkající se žalobkyně byly skartovány z důvodu uplynutí lhůty pro uchování dokumentů. Správním orgánům proto nelze vyčítat, jak namítá žalobkyně, že o narození žalobkyně ve vojenské nemocnici v Kostelci nad Černými lesy neexistují žádné dokumenty, neboť byly skartovány orgány SSSR, popřípadě nástupnické Ruské federace. Prvotní dokumenty navíc neexistují ani ve vztahu k tvrzenému narození žalobkyně v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR.
112. Žalobkyně dále namítala, že Směrnice po postupu při vyplňování a vydávání zdravotnického osvědčení o narození vydaná Ministerstvem zdravotnictví SSSR neplatila na území ČSSR.
113. Z výše citovaného čl. 2 Smlouvy o pobytu vojsk ovšem vyplývá, že tato mezinárodní smlouva ani v žalobkynin poukazovaném, ani v žádném jiném ustanovení nevyloučila aplikaci právních předpisů SSSR na příslušníky Sovětské armády a jiné občany SSSR

pobývajících na území ČSSR v souvislosti s pobytem sovětských vojsk. V opačném případě by dokumenty o narození žalobkyně zajisté nedisponovala ani ruská strana coby nástupce SSSR, nýbrž by je vyhotovily orgány ČSSR a nyní by byly v dispozici českých správních orgánů. To tedy znamená, že i v případě žalobkyně bylo postupováno podle této směrnice, přičemž potvrzení vydávalo zdravotnické zařízení, ve kterém došlo k narození dítěte. Soud se proto ztotožnil se závěrem správních orgánů, že pokud by se žalobkyně narodila v budově konzulárního oddělení Velvyslanectví SSSR v ČSSR, tak by potvrzení o narození vydalo přímo tam umístěné sovětské zdravotnické zařízení (pokud tam nějaké fungovalo), což se ale nestalo. Předmětná směrnice je tedy pouze dalším nepřímým důkazem, že se žalobkyně narodila v Kostelci nad Černými lesy, a nikoliv v budově Velvyslanectví SSSR v ČSSR.

114. Soud proto posouzení skutkové a hmotněprávní stránky věci uzavírá s tím, že prvostupňový orgán nepochybil, když podle § 5 odst. 2 matričního zákona nevyhověl žádosti žalobkyně o opravu zápisu místa jejího narození v matriční knize a setrval na závěru, že se žalobkyně narodila v Kostelci nad Černými lesy. Žalobkyně v předcházejícím řízení neprokázala, že tomu tak nebylo. Soud považuje za vhodné zdůraznit, že matriční evidence jsou vedeny především ve veřejném zájmu, kterým je řádná evidence obyvatelstva a souvisejících údajů. Jednotlivé zapisované údaje proto nemohou být měněny „na přání“ dle libosti té které evidované osoby, nýbrž musí vždy odpovídat skutkovému stavu, jak byl v souladu se zákonnými pravidly zjištěn. Námitka je nedůvodná.

K otázce zpracování konceptu prvostupňového rozhodnutí advokátním koncipientem

115. Mezi žalobkyní a žalovaným není sporu o tom, že prvostupňovému orgánu v rámci správního řízení poskytovala právní poradenství společnost KVB advokátní kancelář, a za ni konkrétně pan Mgr. Z. M., který byl tehdy advokátním koncipientem. Ve správním spisu je v této souvislosti zachycen obsah jeho e-mailu určeného tajemnici prvostupňového orgánu, se kterým se žalobkyně seznámila a z něhož vyplývá, že tajemnici prvostupňového orgánu slíbil zpracovat koncept prvostupňového rozhodnutí. Jiná korespondence obsahem správního spisu není. Žádný úkon ovšem ve výsledku nebyl v rámci správního řízení učiněn zaměstnancem advokátní kanceláře, nýbrž všechny jsou vždy podepsány oprávněnou úřední osobou, jejíž jméno je též uvedeno v úředním záznamu ze dne 4. 6. 2021 o určení oprávněných úředních osob. Žalobkyně namítá, že advokátní koncipient nemohl prvostupňovému orgánu radit.
116. Úvodem soud považuje za problematické s ohledem na dispoziční zásadu, již je ovládán přezkum napadeného rozhodnutí v soudním řízení správním, že žalobkyně nijak blíže neuvádí, jak by konkrétně měla tato skutečnost způsobovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Z rozsudku NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011-78, vyplývá, že jde-li o žalobcem namítané porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, jež by mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, je pro úspěšnost dané námítky nezbytné, aby žalobce upřesnil, jakým způsobem takové pochybení správního orgánu mohlo ovlivnit vydané meritorní rozhodnutí. Žalobce tak musí popsat, co by se změnilo v případě, kdyby k takové procesní vadě nedošlo. Jak vyplývá z vypořádání ostatních žalobních bodů v tomto rozsudku, po přezkumu v rozsahu uplatněných žalobních bodů dospěl soud k závěru, že prvostupňové rozhodnutí vychází ze správných skutkových závěrů a obsahově je v souladu se zákonem. Prvostupňové rozhodnutí je zpracováno velice pečlivě, odůvodnění nevykazuje známky tendenčnosti apod. Z okolností případu též nevyplývá, že by společnost KVB advokátní kancelář mohla mít jakýkoliv zájem na ovlivnění zápisu místa narození žalobkyně do matriční knihy, neboť tento údaj nelze žádným myslitelným způsobem využít.

117. Správní řád výslovně nijak neupravuje případné externí konzultace právních otázek správním orgánem (nejen) s advokátní kanceláří v rámci poskytování právních služeb ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o advokacii. Ustanovení § 15 odst. 3 správního řádu obecně umožňuje oprávněné úřední osoby zprostit mlčenlivosti, tedy i případně pro účely vyžádání konzultace. Ve správní praxi je běžná součinnost advokátních kanceláří například v rámci zpracování a příprav územních plánů nebo při zadávání veřejných zakázek.
118. Z judikatury vyplývá, že poskytování právních služeb podle zákona o advokacii a na něj navazující zmocnění obce „*v žádném případě nemůže založit oprávnění zmocněnce jakýmkoliv způsobem za správní orgán vystupovat v řízení, v němž se rozhoduje v oblasti veřejné správy o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických či právnických osob. K projednávání a rozhodování věci ve správním řízení je totiž oprávněn pouze pracovník příslušného správního orgánu, jímž je osoba, která je v pracovněprávním či obdobném vztahu k tomuto orgánu, včetně vztahů služebních.*“ (rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 2. 3. 2000, č. j. 9 C 811/99-17, publikován v *Bulletinu advokacie* č. 6-7/2001, str. 73, dostupný v Systému ASPI).
119. Pro posouzení této žalobní námitky je proto rozhodné, že advokátní koncipient působící ve společnosti KVB advokátní kancelář veškerou činnost prováděl pouze ve vztahu k prvostupňovému orgánu, respektive městu Kostelec nad Černými lesy, avšak v žádném případě nejednal za obec navenek a zároveň nevystupoval v jakékoliv roli v řízení o žádosti žalobkyně. V řízení před prvostupňovým orgánem konaly úkony a rozhodovaly výhradně oprávněné úřední osoby prvostupňového orgánu ve smyslu § 15 správního řádu a v případě odvolacího řízení vedeného žalovaným pak již k žádné externí konzultaci se společností KVB advokátní kancelář nedošlo. „Poslední slovo“ při rozhodování tedy měl úředník, nikoliv advokát či advokátní koncipient. Není proto pravdou, že řízení o žádosti žalobkyně vedla společnost KVB advokátní kancelář, která by vydala prvostupňové rozhodnutí namísto prvostupňového orgánu. Nanejdříve se jeví, že mohla připravit nástin rozhodnutí, který však do konečné podoby prvostupňového rozhodnutí přepracovala a svým jménem vydala k tomu příslušná úřední osoba.
120. K této žalobní námitce soud rovněž dodává, že i v případě řízení o žádosti žalobkyně platí advokátní mlčenlivost (§ 21 zákona o advokacii), povinnost odmítnout klienta v případě střetu zájmů (§ 19 odst. 1 zákona o advokacii) a především povinnost advokáta omezit se pouze na prosazování „*oprávněných zájmů klienta*“ (§ 16 odst. 1 zákona o advokacii). Advokát tedy může správnímu orgánu pouze radit, jak dodržovat zákon, a ne naopak (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. I. ÚS 3245/17). Námitka je nedůvodná.

K námitce „utajovaného“ správního řízení

121. Konečně žalobkyně rovněž brojí proti utajovanému vedení správního řízení Úřadem městské části Praha 6. Žalobkyně má patrně na mysli časový úsek od vydání rodného listu dne 23. 1. 2019 s místem narození „*Praha 6 – Bubeneč, čp. XA*“ Úřadem městské části Praha 6 až po vydání nového rodného listu prvostupňovým orgánem dne 11. 8. 2020, ve kterém má žalobkyně uveden jako místo narození „*Kostelec nad Černými lesy X*“.
122. Jak již soud vysvětlil v bodu 75 tohoto rozsudku, předmět přezkumu v projednávané věci představují prvostupňové a napadené rozhodnutí a řízení, které jejich vydání předcházelo, jež přitom bylo zahájeno až podáním žádosti žalobkyně o opravu zápisu v matriční knize u prvostupňového orgánu dne 25. 8. 2020. Tato žalobní námitka se proto ve své podstatě míjí s předmětem řízení, a je tedy nedůvodná.

123. Ačkoliv tak soud činí ve své podstatě nad rámec nezbytného odůvodnění, stručně uvádí následující:
124. V případě žalobkyní namítaného postupu se nejednalo o správní řízení, protože cílem tohoto úředního postupu nebylo vydání správního rozhodnutí (§ 9 správního řádu). Jednalo se o jiný úřední postup podle části čtvrté správního řádu (§ 154 správního řádu), při němž je nutné respektovat základní zásady činnosti správních orgánů, a tedy podpůrně použít i další ustanovení správního řádu.
125. Podle § 4 odst. 2 správního řádu poskytne správní orgán v souvislosti se svým úkonem dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Podle odst. 3 téhož ustanovení správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.
126. Soud má za to, že ze strany prvostupňového orgánu by bylo vstřícnějším postupem, kdyby skutečně žalobkyni nejprve vyrozuměl o tom, že od Úřadu městské části Praha 6 získal příslušné podklady, na jejichž základě chystá provést nový zápis místa narození žalobkyně. Tyto úkony však nejsou předmětem soudního přezkumu, jelikož tím jsou prvostupňové rozhodnutí a napadené rozhodnutí, k jejichž vydání vedla žádost žalobkyně ze dne 22. 8. 2020 (nadepsaná jako „odvolání“), a právě její podání (doručení prvostupňovému orgánu dne 25. 8. 2020) bylo okamžikem zahájení nyní přezkoumávaného správního řízení (§ 44 odst. 1 správního řádu). V tomto řízení k žádnému „utajování“ nedocházelo. Prvostupňový orgán dne 26. 5. 2021 výzvou podle § 36 odst. 3 správního řádu vyzval žalobkyni k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Ze správního spisu dále vyplývá, že zmocněnec žalobkyně se správními orgány čile komunikoval, pravidelně chodil nahlížet do spisu, a měl tedy přehled o podkladech, na jejichž základě bylo vydáno jak prvostupňové, tak posléze napadené rozhodnutí. Jak z odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak z nyní podané žaloby vyplývá, že žalobkyně měla dostatek informací o obsahu správního spisu a byla jí poskytnuta možnost se dostatečně vyjádřit.

Závěr a rozhodnutí nákladech řízení

127. Vzhledem k tomu, že uplatněné žalobní body jsou nedůvodné, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
128. Soud ze svých spisů vedených k řízením o žalobách žalobkyně pod sp. zn. 54 A 35/2020, sp. zn. 54 A 38/2020 a sp. zn. 43 A 7/2021 ověřil, že v tamních řízeních žalobkyně nedoložila soudu žádné důkazní prostředky vztahující se k otázce místa jejího narození nad rámec obsahu nyní žalovaným předloženého správního spisu. K nyní projednávané žalobě žalobkyně doložila e-mailovou komunikaci mezi prvostupňovým orgánem a společností KVB advokátní kancelář, která je rovněž součástí správního spisu, a proto ji nebylo nutné provést jako důkaz. Soud též neprovedl dokazování přílohami podání žalobkyně ze dne 29. 6. 2023, neboť ty nesouvisejí s meritem věci, nýbrž dokládají potíže žalobkyně se získáním výpisu z Rejstříku trestů. Soud též neprovedl navržený výslech matky žalobkyně, neboť tato svědkyně již své vzpomínky zachytila v čestných prohlášeních, které jsou součástí správního spisu, a s ohledem na další důkazní prostředky by její výslech již nemohl nijak ovlivnit výsledek soudního řízení.
129. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšný žalovaný pak nemá

v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení nárok, protože mu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné další náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. března 2024

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu